

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL KALVARIJOS SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. gegužės 29 d. Nr. KA-P-31-19-27
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
2008-06-11 pavedimą Nr. P-31-19

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Butėnaitė (grupės vadovė)
Irena Žulpaitė

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2009-05-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7
1. Dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto	7
2. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų asignavimų perskirstymo	8
3. Dėl mokinio krepšelio lėšų	9
3.1. Dėl mokinio krepšelio lėšų perskirstymo	9
3.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų panaudojimo savivaldybės biudžetinėje įstaigoje	10
4. Dėl 2008 metų savivaldybės biudžeto	11
5. Dėl kreditinio įsiskolinimo	12
6. Rekomendacijos	12
7. Kiti pastebėjimai	12
Priedai	14

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2008 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus pavedimu², atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Butėnaitė (grupės vadovė) ir vyriausioji valstybinė auditorė Irena Žulpaitė.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų, Privatizavimo fondo lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti (toliau – valstybės lėšų) 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą bei valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimu jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę. Įvertinti valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audituotas subjektas – Kalvarijos savivaldybė (toliau – savivaldybė), adresas: Laisvės g. 2, 69214 Kalvarija. Identifikavimo kodas 111103547.

Audituojamu laikotarpiu iki 2008 m. kovo 6 d. savivaldybei vadovavo meras Vincas Plikaitis, nuo 2008 m. kovo 6 d. – meras Jonas Ščeponis. Savivaldybės administracijai vadovavo direktorė Laimutė Misiukevičienė. Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto planavimo skyriaus vedėja dirbo Laima Trečiokienė, Buhalterinės apskaitos skyriaus vyriausiąja buhalterė – Aldona Bacevičienė.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-01-02 įsakymas Nr. V-1 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programos“ (su vėlesniais pakeitimais).

² Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus 2008-06-11 pavedimas Nr. P-31-19.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Atliekant valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vertintos savivaldybės 2008 m. finansinės ataskaitos: Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus ataskaita (forma Nr. B-11-metinė)³, Savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-13-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaita (forma Nr. B-14-metinė), Savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-15-metinė) bei valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumas ir jų naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams.

Savivaldybės tarybos sprendimu⁴ 2008 metais specialių tikslinių dotacijų asignavimų valdytojais patvirtinti savivaldybės administracijos direktorius ir 13-os savivaldybės biudžetinių įstaigų vadovai.

Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu⁵ savivaldybei buvo patvirtinta 12 481,6 tūkst. Lt specialių tikslinių dotacijų: 3 689,6 tūkst. Lt – valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 8 329,0 tūkst. Lt – mokinio krepšeliui finansuoti, 463,0 tūkst. Lt – valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁶ iš Privatizavimo fondo lėšų Savivaldybių švietimo, kultūros, sveikatos apsaugos, socialinės ir kitos paskirties statinių statybos, rekonstravimo, remonto ir materialinio aprūpinimo 2008 metų programai skirta 73,0 tūkst. Lt.

Savivaldybė 2008 metais valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti gavo 3 689,6 tūkst. Lt, o panaudojo 3 343,9 tūkst. Lt. 2008 metais savivaldybės taryba įstatymų nustatyta tvarka perskirstė 338,4 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšų, iš jų: 267,6 tūkst. Lt – kitai socialinei paramai finansuoti nepanaudotų socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti (78,6 tūkst. Lt), socialinei paramai mokiniams (143,0 tūkst. Lt) ir socialinėms paslaugoms teikti (46,0 tūkst. Lt). Savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros

³ Forma Nr. B-11-metinė, 5, 6, 7, 11, 12, 13 skiltys.

⁴ Kalvarijos savivaldybės tarybos 2008-03-06 sprendimas Nr. T-19-1 „Dėl Kalvarijos savivaldybės 2008 metų biudžeto patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-04-29 nutarimas Nr. 424 „Dėl 2008 metų Privatizavimo fondo lėšų dalies paskirstymo“ (su vėlesniais pakeitimais) 1 priedas.

įstatymu⁷, nepanaudotas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 7,3 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos lėšas grąžino į valstybės biudžetą (plačiau – 2 dalyje).

Savivaldybė 2008 metais mokinio krepšeliui finansuoti gavo 8 327,1 tūkst. Lt, panaudojo 8 322,1 tūkst. Lt, nes Finansų ministerija tarpusavio atsiskaitymų tvarka, kai mokiniai pereina iš savivaldybės finansuojamos mokyklos į valstybės biudžeto finansuojamą mokyklą, 1,9 tūkst. Lt sumažino asignavimus, savivaldybė pervedė 35,3 tūkst. Lt kitoms savivaldybėms pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą ir gavo iš kitų savivaldybių 30,3 tūkst. Lt (plačiau – 3 dalyje).

Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti savivaldybė gavo ir panaudojo 463,0 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos.

Iš Privatizavimo fondo lėšų Savivaldybių švietimo, kultūros, sveikatos apsaugos, socialinės ir kitos paskirties statinių statybos, rekonstravimo, remonto ir materialinio aprūpinimo 2008 metų programai vykdyti gavo ir panaudojo 73,0 tūkst. Lt.

Savivaldybės specialios tikslinės dotacijos lėšų kreditinis įsiskolinimas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 213,8 tūkst. Lt, iš jų: valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų – 97,9 tūkst. Lt ir mokinio krepšelio lėšų – 115,9 tūkst. Lt (plačiau – 5 dalyje).

Debetinio įsiskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. nebuvo.

Savivaldybė 2008 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdė, naudojo ir disponavo valstybės turtu, kurio įsigijimo vertė 24 672,9 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁸.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

- 0,5 proc. specialių tikslinių dotacijų kasinių išlaidų, Privatizavimo fondo lėšų, panaudotų kapitalo investicijoms finansuoti, tai yra 61,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

- 0,5 proc. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto, tai yra 123,4 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos

⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 32 str. 3 d.

⁸ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas apskaitoje visais reikšmingais atžvilgiais užregistruotas teisingai.

Be to, buvo vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, savivaldybėje atliktas veiklos ir organizacinės struktūros, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemos tyrimas, nustatytos svarbiausios audito sritys.

Vertinant vidaus kontrolę buvo susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis, įvertintos nustatytos rizikos. Pagal sudarytas Lėšų kapitalo investicijoms finansuoti, Mokinio krepšelio lėšų, Socialinių išmokų (pašalpu), Kitų valstybinių funkcijų išlaidų ir Patikėjimo teise valdomo valstybės turto audito programas atliktos savarankiškos audito procedūros. Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, savarankiškos audito procedūros atliktos savivaldybės administracijoje ir savivaldybės biudžetinėse įstaigose: Kalvarijos suaugusiųjų vidurinėje mokykloje, Jungėnų pagrindinėje mokykloje, Kalvarijos gimnazijoje ir Kalvarijos priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnyboje.

Vykdam 2008 metų valstybinio audito programą, valstybės kontrolieriaus įsakymu⁹ nustatyta sisteminių tyrimų sritis – valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimas savivaldybėms, jo valdymas, naudojimas, disponavimas ir apskaita. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros.

Vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹⁰ įvertintas valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų poreikio 2009 metams planavimas teisėtumo požiūriu, vidaus kontrolė ir savivaldybės 2008 metų trijų ketvirčių finansinės ataskaitos (formos Nr. B-11, B-13, B-14 ir B-15).

⁹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-02-22 įsakymas Nr. V-37 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais), 4.2.5.4 p.

¹⁰ Ten pat, 4.2.1–4.2.3 p.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto

Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis įsigijimo verte pagal 2008 m. sausio 1 d. apskaitos duomenis buvo 24 218,9 tūkst. Lt, iš jų pastatai ir statiniai – 23 320,0 tūkst. Lt.

Savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis įsigijimo verte pagal 2008 m. gruodžio 31 d. apskaitos duomenis buvo 24 672,9 tūkst. Lt tūkst. Lt, iš jų pastatai ir statiniai – 23 567,0 tūkst. Lt.

Savivaldybė 2008 metais apskaitoje užregistravo 481,0 tūkst. Lt patikėjimo teise valdomo valstybės turto, iš jų pastatų ir statinių – 247,0 tūkst. Lt, o iš apskaitos išregistravo 27,0 tūkst. Lt patikėjimo teise valdomo valstybės turto.

Audito metu nustatyta:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹¹ skirti ir savivaldybei patikėjimo teise 2001 ir 2004 metais perduoti valstybei nuosavybės teise priklausantys 194,8 tūkst. Lt vertės du autobusai, savivaldybės tarybos sprendimais¹² ir turto perdavimo priėmimo aktais¹³ buvo perduoti valdyti, naudoti ir disponuoti jais taip pat patikėjimo teise: Sangrūdės vidurinei mokyklai – 102,0 tūkst. Lt vertės *Mercedes-Benz Sprinter 308* ir Kalvarijos vidurinei mokyklai – 92,8 tūkst. Lt vertės *Mercedes-Benz Sprinter 311*. Šis turtas minėtų savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaitoje užregistruotas kaip patikėjimo teise valdomas valstybės turtas.

Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹⁴ nuostatas, savivaldybės biudžetinės įstaigos nėra priskirtos šiame įstatyme nurodytam valstybės turto patikėtinių sąrašui.

Savivaldybės taryba nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, nes 2001 ir 2004 metais patikėjimo teise valdomą valstybės turtą – 194,8 tūkst. Lt vertės autobusus, perdavė savivaldybės biudžetinėms įstaigoms valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise.

2. Savivaldybės administracija nesilaikė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹⁵, nes apskaitoje neužregistravo 2004–2005 metais pagal Valstybinės žemės panaudos sutartis savivaldybės gautų 9 žemės sklypų, kurių vertė 885,4 tūkst. Lt.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2001-08-20 Nr. 1007, 2004-08-27 Nr. 1087.

¹² Kalvarijos savivaldybės tarybos sprendimai: 2001-08-31 Nr.17-7 „Dėl mokyklinio autobuso skyrimo Sangrūdės vidurinei mokyklai“, 2004-07-29 Nr. T20-7 „Dėl mokyklinio autobuso Mercedes-Benz skyrimo Kalvarijos vidurinei mokyklai“.

¹³ Priėmimo perdavimo aktai: 2001-09-03, 2004-08-31 Nr. 80.

¹⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (su vėlesniais pakeitimais), 1998-05-12 Nr. VIII-729, 9 str. 2 d. ir 10 str.

Savivaldybės administracija nesilaikė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių, nes apskaitoje 2004–2005 metais neužregistravo pagal Valstybinės žemės panaudos sutartis savivaldybės gautų 9 žemės sklypų, kurių vertė 885,4 tūkst. Lt.

Pažymėtina, kad audito metu savivaldybės administracija 2009 m. balandžio 24 d. pagal panaudos sutartis gautus valstybinius žemės sklypus užregistravo apskaitoje.

2. Dėl specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų asignavimų perskirstymo

Savivaldybės taryba 2008 metų ketvirtajame ketvirtyje, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu¹⁶, nepanaudotų 338,4 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų perskirstė:

- 70,8 tūkst. Lt bendroms savivaldybių biudžeto reikmėms (iš jų skirtų valstybinei funkcijai „Darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas“ – 30,6 tūkst. Lt);

- 267,6 tūkst. Lt kitai socialinei paramai finansuoti (iš jų nepanaudotų valstybinėms funkcijoms „Socialinė parama mokiniams išlaidoms už įsigytus produktus“ – 143,0 tūkst. Lt, „Kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas“ (būsto šildymui) – 42,3 tūkst. Lt, „Socialinių išmokų skaičiavimas ir mokėjimas“ – 36,3 tūkst. Lt (pašalpos mirties atveju – 36,1 tūkst. Lt), „Socialinės paslaugos“ – 46,0 tūkst. Lt).

Didžiausia perskirstytų kitai socialinei paramai finansuoti lėšų dalis – 173,0 tūkst. Lt skirta mokinių maitinimo materialinei bazei pagerinti (mokyklų valgyklų patalpoms atnaujinti, virtuvės inventoriui ir įrangai įsigyti).

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁷ savivaldybei buvo skirta 208,1 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo, kurie savivaldybės tarybos sprendimais¹⁸ buvo skirti socialinėms išmokoms – 98,2 tūkst. Lt, kompensacijoms – 25,9 tūkst. Lt, socialinei paramai

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, 34 p. ir 317 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 str.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-23 nutarimas Nr. 766 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo paskirstymo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojams“.

¹⁸ Kalvarijos savivaldybės tarybos sprendimai: 2008-09-11 Nr. T-31-19, 2008-10-30 Nr. T-34-22, 2008-11-27 Nr. T-36-1, 2008-12-18 Nr. T-37-14.

mokiniam išlaidoms už įsigytus produktus – 47,8 tūkst. Lt ir socialinei paramai mokiniams išlaidoms už mokinio reikmenis – 36,2 tūkst. Lt.

Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁹ patvirtintai Kalvarijos savivaldybės 2008 metų viešųjų darbų programai vykdyti buvo numatyta 70,6 tūkst. Lt savivaldybės lėšų dalis. Pagal Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymą²⁰ viešieji darbai finansuojami lygiomis dalimis: 50 procentų iš savivaldybės lėšų (valstybės biudžeto savivaldybei skirtos specialios tikslinės dotacijos lėšos) ir 50 procentų iš teritorinės darbo biržos (Užimtumo fondo lėšos). Savivaldybės tarybos sprendimu²¹ valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai „Darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas“ atlikti skirta 82,0 tūkst. Lt, 2008 metais panaudota 51,4 tūkst. Lt, o 30,6 tūkst. Lt (37 procentai) savivaldybės tarybos sprendimu²² perskirstyti bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms. Lėšos nepanaudotos, nes pagal Marijampolės darbo biržos raštą²³ savivaldybės tarybos sprendimu²⁴ buvo tikslinta viešųjų darbų programa, planuojant jai panaudoti ne daugiau kaip 50 tūkst. Lt savivaldybės lėšų.

3. Dėl mokinio krepšelio lėšų

3.1. Dėl mokinio krepšelio lėšų perskirstymo

Savivaldybė 2008 metais mokinio krepšeliui finansuoti panaudojo 8 322,1 tūkst. Lt, pagal Pažymas apie biudžeto pakeitimus²⁵ sumažino mokinio krepšelio finansavimą 1,9 tūkst. Lt dėl mokinių perėjimo iš savivaldybės biudžeto finansuojamų mokyklų į valstybės biudžeto finansuojamas mokyklas ir savivaldybės tarybos sprendimais²⁶ perskirstė mokinio krepšelio išlaidas dėl mokinių migracijos tarp savivaldybių – 35,3 tūkst. Lt, kuriuos savivaldybės administracija gruodžio mėnesį pervedė kitoms savivaldybėms pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą. Pagal Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą²⁷, lėšos, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės

¹⁹ Kalvarijos savivaldybės tarybos 2007-11-22 sprendimas Nr. T-14-11 „Dėl 2008 metų viešųjų darbų programos ir viešųjų darbų sąrašo“.

²⁰ Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymas, 28 str. 7 d. (2007-05-10 įstatymo Nr. X-694 redakcija).

²¹ Kalvarijos savivaldybės tarybos 2008-03-06 sprendimas Nr. T-19-1 „Dėl Kalvarijos savivaldybės 2008 metų biudžeto patvirtinimo“.

²² Kalvarijos savivaldybės tarybos 2008-11-27 sprendimas Nr. T-36-1 „Dėl Kalvarijos savivaldybės 2008 metų biudžeto patikslinimo“.

²³ Marijampolės darbo biržos 2008-04-01 raštas Nr. Sd-390 (I.13) „Dėl viešųjų darbų programos patvirtinimo“.

²⁴ Kalvarijos savivaldybės tarybos 2008-04-24 sprendimas Nr. T-21-27 „Dėl 2008 metų viešųjų darbų programos pakeitimo“.

²⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto departamento pažymos 2008-11-17 Nr. 7P-215 ir 2008-11-27 Nr. 7P-253 „Apie biudžeto pakeitimus“.

²⁶ Kalvarijos savivaldybės tarybos sprendimai: 2008-11-27 Nr. T-36-1, 2008-12-18 Nr. T-37-14.

²⁷ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 4 str. 3 d.

finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, turi būti pervedamos ne vėliau kaip iki gruodžio 1 dienos.

Savivaldybės administracija nesilaikė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo, nes 35,3 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, pervedė po 2008 m. gruodžio 1 dienos.

Savivaldybė iš kitų savivaldybių pagal tarpusavyje suderintas sumas, kai mokiniai pereina iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą, 2008 m. gruodžio mėnesį gavo 30,3 tūkst. Lt.

Pažymėtina, kad savivaldybė negavo 2,4 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų iš Alytaus rajono savivaldybės, nors Alytaus rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius raštu²⁸ atsiuntė suderintą Mokinio krepšelio lėšų judėjimo tarpusavio suderinimo atsiskaitymo aktą.

3.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų panaudojimo savivaldybės biudžetinėje įstaigoje

Savivaldybės tarybos sprendimu²⁹ patvirtintame 2008 metų savivaldybės biudžete savivaldybės biudžetinei įstaigai – Kalvarijos gimnazijai (asignavimų valdytojas – gimnazijos direktorius) buvo skirta 3 608,2 tūkst. Lt specialios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti asignavimų (pagal 4 priedą skirta 3 564,8 tūkst. Lt, iš jų – 2 608,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, pagal 8 priedą – 14,6 tūkst. Lt sumažinta ir skirta neformaliai vaikų švietimui ir pagal 9 priedą – 58,0 tūkst. Lt padidinta perskirsčius lėšas tarp mokyklų).

Kalvarijos gimnazijos direktorius 2008 m. kovo 20 d. patvirtino mokinio krepšelio asignavimų 2008 m programos sąmatą – iš viso 3 608,2 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui – 2 628,9 tūkst. Lt, arba 20,4 tūkst. Lt daugiau, negu patvirtinta savivaldybės tarybos sprendimu, taip pažeisdamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą³⁰, pagal kurį asignavimų valdytojas privalo nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos biudžetinės įstaigos programas, jų sąmatas, neviršijant šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, sumų.

Kalvarijos gimnazijos mokinio krepšelio lėšų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje nurodytos darbo užmokesčio kasinės išlaidos – 2 628,9 tūkst. Lt (20,4 tūkst. Lt daugiau, negu patvirtinta savivaldybės tarybos sprendimu).

²⁸ Alytaus rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus 2008-11-26 raštas Nr. (14.3) Š7-272 „Dėl mokinio krepšelio lėšų“.

²⁹ Kalvarijos savivaldybės tarybos 2008-03-06 sprendimas Nr. T-19-1 „Dėl Kalvarijos savivaldybės 2008 metų biudžeto patvirtinimo“.

³⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 5 str. 1 d. 3 p.

Savivaldybės biudžetinės įstaigos Kalvarijos gimnazijos direktorius pažeidė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą ir nesilaikė finansinės drausmės, nes mokinio krepšelio lėšų 2008 metų programos sąmatoje patvirtino ir darbo užmokesčiui panaudojo 20,4 tūkst. Lt daugiau, negu buvo patvirtinta savivaldybės tarybos sprendimu.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo³¹ nuostatas asignavimų valdytojas Kalvarijos gimnazijos direktorius privalėjo užtikrinti finansinių ir statistinių ataskaitų teisingumą ir pateikimą laiku bei paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

4. Dėl 2008 metų savivaldybės biudžeto

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai 2008 metais nebuvo patvirtinę savo institucijų programų, asignavimų valdytojų sąmatos buvo sudarytos pagal valstybines funkcijas (nurodant valstybinių funkcijų kodus ir pavadinimus). Savivaldybės tarybos sprendimu³² patvirtintame 2008 metų savivaldybės biudžete nurodyta valstybinių funkcijų klasifikacijos kodai, pavadinimai ir asignavimų valdytojai, tai yra asignavimai paskirstyti pagal asignavimų valdytojus, o ne pagal asignavimų valdytojų patvirtintas programas, nors pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo³³ nuostatas, savivaldybių biudžetų asignavimai naudojami Vietos savivaldos įstatymui ir kitiems įstatymams įgyvendinti, vykdant savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų patvirtintas programas, o šio įstatymo 26 straipsnio 4 dalies nuostatas savivaldybių tarybos, tvirtindamos biudžetus, nurodo bendrą asignavimų sumą ir jų paskirstymą biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Remiantis šiomis nuostatomis, savivaldybės biudžetas turi būti sudarytas ir asignavimai paskirstomi pagal asignavimų valdytojų patvirtintas institucijų programas. Nesant patvirtintų programų, įstaigoms nėra aiškūs jų prioritetiniai tikslai, uždaviniai, kuriuos institucijos turi atlikti, ir rezultatai, kuriuos turimais ištekliais turėtų pasiekti per biudžetinius metus.

Apie tai savivaldybė buvo informuota Valstybės kontrolės raštu³⁴. Savivaldybės administracijos direktorius 2008 m. lapkričio 27 d. raštu Nr. IS-1567-(4.17-01) informavo, kad 2009 metų biudžetas bus rengiamas pagal programas (tarybos sprendimais bus patvirtintos darbo grupės, programos, koordinatoriai, rengimo tvarkos).

³¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 5 str. 6 ir 7 p.

³² Kalvarijos savivaldybės tarybos 2008-03-06 sprendimas Nr. T-19-1 „Dėl Kalvarijos savivaldybės 2008 metų biudžeto patvirtinimo“.

³³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas (su vėlesniais pakeitimais) 1990-07-30 Nr. I-430, 23 str.

³⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2008-11-10 raštas Nr. S-(31-1.10.1)-2049 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“.

5. Dėl kreditinio įsiskolinimo

Valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų „Socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas“ kreditinį įsiskolinimą 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 96,1 tūkst. Lt, iš jų: 77,4 tūkst. Lt – priskaičiuotos gruodžio mėnesio socialinės pašalpos ir 18,7 tūkst. Lt – priskaičiuotos kompensacijos už šildymą ir šaltą vandenį, ir valstybinės (perduotos savivaldybei) funkcijos „Socialinių paslaugų teikimas socialinei globai asmenims su sunkia negalia“ – 1,8 tūkst. Lt, tai skolos už gruodžio mėnesį pagal sutartis Didvyžių pensionatui (0,9 tūkst. Lt), Suvalkijos pensionatui (0,5 tūkst. Lt) ir Prienų globos namams (0,4 tūkst. Lt). Pažymėtina, kad savivaldybės taryba sprendimu³⁵ 10,4 tūkst. Lt sumažino valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai „Socialinių paslaugų teikimas socialinei globai asmenims su sunkia negalia“ atlikti skirtus asignavimus.

Mokinio krepšelio lėšų kreditinį įsiskolinimą 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 115,9 tūkst. Lt, tai keturių savivaldybės biudžetinių ugdymo įstaigų darbo užmokesčio (45,5 tūkst. Lt) ir socialinio draudimo įmokų (70,4 tūkst. Lt) skolos už 2008 metų gruodžio mėnesio antrą pusę.

6. Rekomendacijos

Savivaldybės tarybai – patikėjimo teise valdomą valstybės turtą perduoti savivaldybės biudžetinėms įstaigoms neatlygintinai naudotis vadovaujantis teisės aktų reikalavimais (ataskaitos 1 dalis).

Savivaldybės administracijai – savivaldybės patikėjimo teise valdomą valstybės turtą užregistruoti apskaitoje (ataskaitos 1 dalis).

7. Kiti pastebėjimai

Savivaldybė apie vidaus kontrolės vertinimą, nustatytas kitas klaidas ir neatitikimus buvo informuota žodžiu ir Valstybės kontrolės raštais: 2008 m. lapkričio 10 d. Nr. S-(31-1.10.1)-2049 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“ ir 2009 m. gegužės 26 d. Nr. S-(31-1.10.1)-1254 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų“.

Savivaldybė audito metu daugumą klaidų ir neatitikimų ištaisė bei daugelį pateiktų rekomendacijų įgyvendino. Neįgyvendintos rekomendacijos pateiktos Rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 1 priedą).

³⁵ Kalvarijos savivaldybės tarybos 2008-11-27 sprendimas Nr. T-36-1 „Dėl Dėl Kalvarijos savivaldybės 2008 metų biudžeto patikslinimo“.

Apie atliktas audito procedūras savivaldybės biudžetinės įstaigos: Kalvarijos suaugusiųjų vidurinė mokykla, Jungėnų pagrindinė mokykla, Kalvarijos gimnazija ir Kalvarijos priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnyba atitinkamai informuotos Valstybės kontrolės raštais: 2009 m. gegužės 25 d. Nr. S-(31-1.11)-1243, Nr. S-(31-1.11)-1245, Nr. S-(31-1.11)-1244 ir Nr. S-(31-1.11)-1246.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Butėnaitė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Kalvarijos savivaldybėje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“ 1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Patikėjimo teise valdomą valstybės turtą perduoti savivaldybės biudžetinėms įstaigoms neatlygintinai naudotis vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.	Kalvarijos savivaldybės tarybai	1. Panaikinti Kalvarijos savivaldybės tarybos 2001 m. rugpjūčio 31 d. sprendimą Nr. 17-7 „Dėl mokyklinio autobuso skyrimo Sangrūdės vidurinei mokyklai“ ir 2004 m. liepos 29 d. sprendimą Nr. T20-7 „Dėl mokyklinio autobuso MERCEDES skyrimo Sangrūdės vidurinei mokyklai“ ir valstybės turtą (mokyklinius autobusus) tuo pačiu tarybos sprendimu grąžinti administracijai. 2. Mokyklinius autobusus perduoti laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti pagal valstybės turto panaudos sutartį mokykloms.	Numatomas Kalvarijos savivaldybės tarybos posėdis 2009 m. birželio 25 d.
2	Savivaldybės patikėjimo teise valdomą valstybės turtą užregistruoti apskaitoje.	Kalvarijos savivaldybės administracijai	Priėmus 1 p. nurodytus sprendimus turtą registruoti apskaitos registruose.	Pateikiant II ketv. biudžeto vykdymo atskaitomybę.
3.	Savivaldybės biudžetą sudaryti pagal programas, o asignavimus paskirstyti asignavimų valdytojams programoms vykdyti.	Kalvarijos savivaldybei	Programų rengimo tvarkos ir darbo grupė bei koordinatoriai patvirtinti, programos rengiamos ir bus teikiamos tvirtinti tarybai.	Per birželio – liepos mėnesius.
4.	Savivaldybės biudžetinei įstaigai – Kalvarijos gimnazijai maisto produktus apskaityti pinigine ir kiekiene išraiška ir pagal produktų pavadinimus	Savivaldybės biudžetinei įstaigai – Kalvarijos gimnazijai	Mokinių maitinimo funkciją nuo naujų mokslo metų numatoma išnuomoti (įskaitant ir nemokamą maitinimą).	Iki 2009 m. rugsėjo 1 d.
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:				
(Pareigų pavadinimas)		(Vardas ir pavardė)		
(Kontaktinė informacija)				